

ESQUERRA

REDACCIÓ:

Màrtirs de Jaca, 9

SUBSCRIPCIÓ:

1'75 pts. trimestre

ANUNCIS: Preus convencionals, segons tany i número d'insercions.

ANY II - NÚMERO 40

OLOI, 23 DE MARÇ DEL 1935

PREU 15 cèntims.

Les dretes i l'Autonomia

per R. PLA I CORAL

Abans del 6 d'octubre, els homes més destacats de «Lliga Catalana», sobre tot el senyor Cambó, tot era esgargamellar-se proclamant als quatre vents que era falç que les dretes espanyoles fossin enemigues de l'Estatut i assegurant que si elles arribessin a governar no inferirien cap dany a l'Autonomia de Catalunya.

Dissortadament, els fets que s'han esdevingut després han desmentit d'una manera rotunda les categòriques i massa refiades afirmacions dels líders de «Lliga Catalana». Tots havem vist de quina manera, ara amb un decret, després amb un altre, han deixat esquarterada l'Autonomia de Catalunya les dretes espanyoles, fins a quedar-ne d'ella poca cosa més que l'esqueiet.

Una vegada més, doncs, l'excès de partidisme o de badoqueria del senyor Cambó i els seus amics han posat en ridícul al partit que acabdillen, en pretendre negar un fet que per la seva evidència i pels anys llarguíssims que porten d'experiència política, els havia d'inclinar a creure precisament tot el contrari.

Ara bé; de quina manera han reaccionat els homes de «Lliga Catalana», davant la desfeta de l'Autonomia perpetrada per les dretes espanyoles?

Abans de seguir endavant, han de tenir present els nostres lectors que les coses, per «Lliga Catalana» han canviat força del 6 d'octubre ençà. Aquell flirteig amorosíssim que el senyor Cambó mantingué amb el senyor Gil Robles durant l'estiu passat, s'ha convertit ara, per atzars de la política i més que per res més per causa de la indiferència d'aquest darrer, en una renyina de dos botiguers en competència. Els repetits viatges del quefe d'«Acció Popular» a Catalunya han esverat en gran manera als homes de «Lliga Catalana», per la possibilitat de què els pogués prendre la clientela. En resum: que tots els alegrois que els dos partits es feien abans de la participació de la CEDA al poder, s'han convertit, al cap d'alguns mesos, en unes ganyotes de mal dissimulada hostilitat.

Això vol dir, per tant, que si s'han mudat les cares també ho hauran fet una mica els mots i les opinions. Tothom ha

vist com d'ençà d'algunes setmanes el líder populista i els prohoms de «Lliga Catalana» aprofiten totes les avinenteses per enllardar-se mútuament com unes vulgars comares. A més a més, els homes de la «Lliga» sembla que han rectificat força el concepte que tenien de la CEDA en el que fa referència a l'Autonomia de Catalunya.

Per part del senyor Ventosa, per exemple, aquesta rectificació es dona d'una manera plena i evident. En la seva conferència pronunciada al Palau de la Música Catalana el dia 8 del corrent, no s'està pas de nombrar el senyor Ventosa, tota la sèrie de greuges que les dretes espanyoles han dirigit no solament a l'Estatut sinó que també i d'una manera directa, contra Catalunya. Per tal de corroborar-ho, el senyor Ventosa assenyala la manifesta hostilitat demostrada per l'actual govern vers el comerç exterior català i que es palesa en els tractats internacionals recents; l'atac al mercat Lliure de Valors de Barcelona; la disminució de les inversions destinades a obres públiques de Catalunya; el rescat de les contribucions reservades a l'Estat, el cobrament de les quals anava a càrrec, fins fa poc, de la Generalitat, etc., etc.

Segons el discurs del senyor Ventosa, resta doncs plenament demostrat que les dretes espanyoles no solament són contràries a l'Autonomia, sinó que també se'ls fa difícil amagar llur fobia anti-catalana, la qual es manifesta en els reiterats atacs que dirigeixen, sempre que en tenen ocasió, a l'economia de Catalunya.

Consignem aquesta rectificació — voluntaria o forçada talseval — d'un dels líders més destacats de «Lliga Catalana», senyor Ventosa i Calvell.

I el senyor Cambó? De quina manera ha reaccionat el senyor Cambó, després de l'ofensiva de les dretes espanyoles contra l'Estatut?

Ah! el senyor Cambó és una mica més tussudot... Li reca el confessar els seus errors al senyor Cambó! No és que la negui aquesta ofensiva antiestatutista perquè, tanmateix, l'ignorar-la seria tan gros com pretenir negar la mateixa claror

del sol. Però sabeu amb què s'excusa, amb què es despenja el senyor Cambó? Doncs no gens menys que amb els fets del 6 d'octubre, sense els quals — afirma candorosament — no s'hauria desencadenat la fúria antiestatutista de les dretes espanyoles...

Si tinguéssim la ploma lliure, si poguéssim escriure, en aquest moment, sense la temença del censor, prou que demostrariem, fins a la sacietat, la lleugeresa i la inconsistència de l'excusa del líder regionalista.

El senyor Cambó, per tal de no confessar que s'havia equivocat en la seva desmesurada confiança a les dretes espanyoles pel que respecta a la nostra autonomia, s'aferra com un desesperat en la condició conservadora de les dretes d'Espanya i de tot el món. Diu el senyor Cambó: «A Espanya els fets consumats es respecten sempre. Els que teniu alguns anys recordareu el període d'esbojarrament de la guerra de Cuba, quan el patriotisme exacerbant volia destruir Cuba i tots els cubans. Ve el moment de la independència i a l'endemà hi havia un respecte i una simpatia absoluta per a tot el referent a Cuba. Voleu cosa més vergonyosa per a Espanya que el fet de Gibraltar? ! mireu com tots els espanyols acaten i accepten el fet consumat. Doncs una cosa tan immensament menor i distinta i tan convenient per a la pau i l'endegament de la política espanyola com era l'Autonomia de Catalunya, hauria estat respectada eternament per les dretes espanyoles si uns insensats no haguessin destruït aquest fet consumat i no haguessin tornat a plantejar el 6 d'Octubre el plet de l'Autonomia.»

Suposem que el senyor Cambó va quedar del tot descansat després d'haver fet aquest aclariment. Però havem de fer-li avinent que la comparació que estableix entre els fets consumats de la independència de Cuba i el cas de Gibraltar amb el fet de l'Autonomia de Catalunya, és del tot agafada pels cabells. Quin altre remei li restava a Espanya, sinó el de conformar-se i resignar-se com pogués, davant la independència de Cuba i l'ocupació de Gibraltar? Qualsevol altra actitud